

AFKONDIGINGSBLAD VAN SINT MAARTEN

Jaargang 2021
No. 16

Landsverordening, van de 1ste april 2021 tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar 2015 (Landsverordening vaststelling jaarrekening 2015)

IN NAAM VAN DE KONING!

De Gouverneur van Sint Maarten,

In overweging genomen hebbende:

dat het noodzakelijk is ter uitvoering van artikel 100, vierde lid, van de Staatsregeling, en artikel S2 tot en met artikel 55 van de Comptabiliteitslandsverordening de jaarrekening van het Land bij Landsverordening vast te stellen teneinde de ministers te ontlasten ten aanzien van het door hen gevoerde financieel beleid en beheer;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld de onderstaande Landsverordening:

Artikel 1

De jaarrekening voor het dienstjaar 2015, welke de periode beslaat van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015, wordt vastgesteld overeenkomstig bijlage 1 bij deze Landsverordening.

Artikel 2

Ter kennisname van de Staten zijn, conform artikel 54, tweede lid, onderdelen a en b, van de Comptabiliteitslandsverordening, bij deze Landsverordening gevoegd:

- a. de accountantsverklaring en het daarbij behorende verslag van de accountant van het Land van 21 december 2016 in bijlage 2; en,
- b. het verslag van de Algemene Rekenkamer: Jaarrekening 2015 van Sint Maarten, in bijlage 3.

Artikel 3

Deze Landsverordening wordt aangehaald als: Landsverordening vaststelling jaarrekening 2015.

Artikel 4

1. Deze Landsverordening treedt, zodra deze in het Afkondigingsblad is geplaatst, in werking met ingang van de eerste dag van de zevende week na de datum van bekrachtiging.
2. In afwijking van het eerste lid, treedt deze landsverordening:
 - a. in werking met ingang van de eerste dag van de derde week na de beslissing van het Constitutioneel Hof indien de Ombudsman een zaak aanhangig heeft gemaakt als bedoeld in artikel 127, derde lid, van de Staatsregeling; of,
 - b. niet in werking indien het Constitutioneel Hof oordeelt dat deze landsverordening niet verenigbaar is met de Staatsregeling.

Deze landsverordening wordt met de memorie van toelichting in het Afkondigingsblad geplaatst.

Gegeven te Philipsburg, de *eerste* april 2021
De Gouverneur van Sint Maarten

De achtste april 2021
De Minister van Financiën

De Minister van Algemene Zaken

Uitgegeven de veertiende april 2021
De Minister van Algemene Zaken
Namens deze,
Hoofd afdeling Juridische Zaken & Wetgeving

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen deel

Het onderhavige ontwerp van landsverordening bevat de jaarrekening voor het jaar 2015. Conform artikel 100, vierde lid, van de Staatsregeling en hoofdstuk 4, paragraaf 4, van de Comptabiliteitslandsverordening wordt met dit ontwerp voorgesteld om de ministers décharge te verlenen over het gevoerde financieel beleid en beheer van dat jaar.

De jaarrekening is allereerst door de Stichting Overheid Accountant Bureau (hierna: SOAB) gecontroleerd op de getrouwheid en financiële rechtmatigheid van de jaarrekening. De bevindingen van de SOAB over de jaarrekening 2015 zijn gepresenteerd in het document "Bevindingen naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Sint Maarten", welke conform artikel 54, tweede lid, van de Comptabiliteitslandsverordening bij dit ontwerp van landsverordening is gevoegd.

Vervolgens heeft de Algemene Rekenkamer de doelmatigheid en rechtmatigheid van de ontvangsten en uitgaven van het Land (artikel 74 van de Staatsregeling) en het financiële beheer van het Land (artikel 23 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer) gecontroleerd. De bevindingen van de Algemene Rekenkamer ten aanzien van de jaarrekening 2015 zijn gepresenteerd in het rapport "Rechtmatigheidsonderzoek: Jaarrekening 2015 van Sint Maarten" welke eveneens conform artikel 54, tweede lid, van de Comptabiliteitslandsverordening bij dit ontwerp van landsverordening is gevoegd.

Beide instanties hebben opmerkingen geplaatst bij de jaarrekening. Deze worden, grotendeels, in deze memorie van toelichting geadresseerd door de regering.

Voordat wordt ingegaan op het specifieke commentaar ten aanzien van de jaarrekening 2015, wil de regering de ontwikkelingen rondom de financiële administratie van het Land weergeven sinds 2010.

Ontwikkeling financiële administratie

De start op 10 oktober 2010

10 oktober 2010 is een feestdag in de geschiedenis van Sint Maarten. Tegelijkertijd is het de dag waarop Sint Maarten afscheid nam van de bestuursstructuur van de Nederlandse Antillen. Taken en bevoegdheden die eerst bij de Nederlands Antilliaanse regering berusten, kwamen bij Sint Maarten terecht, naast de taken van het Eilandgebied.

Samen met de taken en bevoegdheden kwam ook de verantwoordelijkheid voor de (financiële)administratie van het Land in zijn geheel in Philipsburg te liggen. Dit betekende ook het integreren van voormalige Nederlandse Antilliaanse diensten in de nieuwe landsstructuur. Bij dit integreren kwamen niet alleen personele veranderingen kijken, maar ook het aan elkaar knopen van, soms verouderde, automatiseringssystemen.

Gevolg van deze gebrekkige samenhang is dat financiële administraties (nog) niet op elkaar aansluiten. Dat wil zeggen dat data uit verschillende systemen niet met elkaar te vergelijken zijn. Bij het opmaken én controleren van de jaarrekening is het daarom moeilijk om accurate en tijdige financiële informatie te hebben. Voorbeeld hiervan is dat het personeelsbestand niet volledig aansluit op de salarisadministratie.

Naast deze praktische aspecten, was er ook de verdeling van goederen, tegoeden, vorderingen en schulden van de voormalige Nederlandse Antillen tussen de rechtsoptvolgers: Sint Maarten, Curaçao en de BES-eilanden. Deze verdeling heeft nog niet definitief plaatsgevonden en zorgt voor onzekerheid over de financiële positie van het Land, naast dat het proces van boedelscheiding veel tijd, mankracht en politiek kapitaal kost.

Nog een grote financiële onzekerheid uit de 'erfenis' van de voormalige Nederlandse Antillen, zijn de schulden die het Land heeft overgenomen bij het Uitvoeringsorgaan Sociale en Ziektekosten Verzekeringen (hierna: SZV) en het Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten. Met beide instanties is er een voortgaande discussie over de precieze hoogte van de schuld van het Land, hoe deze schuld af te wikkelen en hoe te voorkomen dat geen nieuwe achterstanden ontstaan.

Politieke ontwikkelingen

Na 10 oktober 2010 zijn er verschillende regeringen geweest met maar korte regeerperiodes. Deze opeenvolging van regeringen heeft ervoor gezorgd dat een structurele aanpak van de bestaande problemen is achter gebleven bij de, telkens wisselende, prioriteiten van een regering.

Naast de wisselende prioriteiten zijn er ook acute problemen geweest waar veel tijd in is gestoken waarmee de transitie naar meer structurele oplossingen niet op gang kwam.

Toezicht

Vanuit het College financieel toezicht (hierna: College) is na 10 oktober 2010 toezicht gehouden op de overheidsfinanciën van Sint Maarten. Bij dit toezicht is door het College, terecht, commentaar geleverd op het financieel beheer door land Sint Maarten. Naast het College is de Algemene Rekenkamer betrokken bij het toezicht op de overheidsfinanciën. SOAB, als accountant van het land, controleert het financieel beheer van het land.

Deze verschillende toezichthouders hebben de lat qua financieel beheer voor het Land hoog gelegd. De regering kan, zeker gezien de startpositie van het Land, nog niet voldoen aan deze hoogwaardige maatstaven, maar onderneemt wel stappen daartoe en heeft ook voortgang daarin geboekt.

Plan & Resultaten

Ondanks de verre van ideale startpositie en de tussentijdse politieke ontwikkelingen is er vooruitgang geboekt in het financieel beheer van het Land. Deze resultaten zijn nog lang niet genoeg om te spreken van een financieel beheer dat 'in-control' is, maar progressie kan en mag gemeld worden (ad a.). Naast de bereikte resultaten is er een concreet plan voor de structurele aanpak van het financieel beheer van het Land (ad b.).

ad a. Resultaten

De boedelscheiding van de voormalige Nederlandse Antillen is nog niet definitief afgerond, maar er is wel het eindrapport van de Vereffeningscommissie die wordt aangehouden voor het opstellen van de jaarrekening.

De schuldposities van het Land bij het SZV en het Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten zijn in het kader van de verkoop van het nieuwe bestuursgebouw en de grond onder en rondom het nieuwe bestuursgebouw, vastgesteld en kunnen voortaan als uitgangspunt dienen in de financiële plannen. Door de verkoop van het gebouw is er ook een forse reductie in de uitstaande schuld van NAf 47 miljoen bereikt.

De regering heeft een meer beleidsinhoudelijk begroting gepresenteerd voor 2017, waarmee de doelmatigheid en rechtmatigheid van de overheidsuitgaven voortaan beter kan worden gecontroleerd. Immers, aangezien er doelen in een begroting zijn genoemd, kan ook worden gekeken of deze doelen zijn gehaald.

Voor de jaarrekening 2015 is dit nog niet het geval want de begroting 2015 was beleidsarm, maar de stap naar een beleidsinhoudelijke begroting is gezet.

ad b. Plan

De Dienst Comptabiliteit heeft in samenwerking met de SOAB in 2015 het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017 opgesteld, dat bij Landsbesluit 15-0625 is vastgesteld. De doelstelling is om de materiële verantwoording van de jaarrekening te verbeteren. Het plan van aanpak bestaat uit 12 deelprojecten, elk gericht op een specifiek onderdeel van de

jaarrekening.

De aandacht wordt gericht op het op elkaar laten aansluiten van verschillende delen van de financiële administratie. Dit aansluiten kan bereikt worden door het gebruiken van nieuwe software systemen, maar ook door het opschonen van bestaande data en het verwijderen van verouderde gegevens. In het puntsgewijze commentaar zal verder worden ingegaan op de specifieke deelprojecten, waar van toepassing.

Wat hierbij belangrijk is te melden is dat het streven is om deze plannen uit te voeren met het bestaande personeelsbestand. Waar noodzakelijk zal gebruik worden gemaakt van externe inhuur of consultants.

De in eerste instantie verwachte einddatum van het plan van aanpak was 31 december 2018. Deze einddatum is niet meer haalbaar vanwege de 'ransomware' aanvallen van 2016 en 2017 en de impact van de orkanen Irma en Maria van september 2017. Een nieuwe einddatum voor het gehele project is nog niet vastgesteld.

De regering gaat uiteraard verder met het uitvoeren van de deelprojecten, binnen door de regering gestelde prioriteiten in het licht van de wederopbouw van het Land na de orkanen Irma en Maria. Het eindrapport ten aanzien van dit project zal aan de Staten en de Algemene Rekenkamer worden gestuurd.

Conclusie

Vanuit een moeilijke startpositie zijn bescheiden stappen gezet in het verbeteren van het financieel beheer van het Land. Aangezien er beperkte progressie is geboekt, zijn de jaarrekeningen van 2011 tot en met 2015 niet op het niveau dat de regering zou willen en hebben de verschillende toezichthouders, terechte, kritiek daarop geleverd.

De verdere verbeteringen van de financiële administratie zal tijd kosten. Het is echter de verwachting van de regering dat de, bescheiden, stijgende lijn zal worden voortgezet.

Jaarrekening 2015

Wettelijke vereisten jaarrekening

Wettelijke termijnen

Artikel 52, eerste lid, van de Comptabiliteitslandsverordening bepaalt dat een jaarrekening voor een dienstjaar wordt opgesteld door de Minister van Financiën voor 1 september van het daarop volgende jaar. De jaarrekening 2015 is goedgekeurd door de Raad van Ministers op 18 oktober 2016 en aangeboden aan de SOAB en de Algemene Rekenkamer op 4 november 2016 voor controle.

Naast het opstellen van de jaarrekening is het ook zaak dat de Staten zich kunnen uitspreken over de jaarrekening in de vorm van een Landsverordening tot vaststelling van de jaarrekening.

De Minister van Financiën heeft daarom in zijn brief d.d. 19 maart 2018, namens de regering, gericht aan het College financieel toezicht, bericht dat er een inhaalslag zal worden gemaakt in het opstellen en aanbieden van de Landsverordening vaststelling jaarrekening 2013, 2014, 2015 en 2016, waarmee recht wordt gedaan aan het budgetrecht van de Staten.

Inrichting van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het model, zoals vastgesteld in de Regeling modellen jaarrekening¹. Door het gebruik van dit model voor het opstellen van de jaarrekening wordt de jaarrekening ieder jaar transparant en uniform opgemaakt. De jaarrekening wordt daarmee een effectief instrument voor het budgetproces, omdat opgenomen posten in de jaarrekening in verschillende jaren met elkaar vergelijkbaar zijn.

Vaststelling begroting 2015

De Algemene Rekenkamer heeft in haar rapport gesteld dat de Landsverordening begroting 2015 niet in werking is getreden vanwege de aanwijzing van de Rijksministerraad d.d. 8 september 2015 (AB 28, jaargang 2015).

De aanwijzing van de Rijksministerraad geeft aan de regering instructies over de inhoud van wijziging in de begroting, maar zegt niets over de inwerkingtreding van de begroting zelf. Een wijziging van een begroting kan ook alleen worden doorgevoerd als er een begroting is die gewijzigd kan worden.

De Algemene Rekenkamer onderkent onvoldoende in haar stelling de discretionaire bevoegdheid, de mogelijkheid tot een beleidskeuze, geboden aan de regering over hoe om te gaan met een advies van het College. Het is aan de regering om te bepalen of de inwerkingtreding van de Landsverordening begroting 2015 doorgaat, niet de Rijksministerraad, tenzij uitdrukkelijk bij de concrete aanwijzing door de Rijksministerraad bepaald.

De regering stelt dat de Landsverordening begroting wel in werking is getreden en dat daarmee de Landsverordening begroting 2015 het uitgangspunt moet zijn voor het opstellen van de jaarrekening 2015 en de Landsverordening tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar 2015, wat door alle actoren, i.c. de Rijksministerraad, het College en regering, in de praktijk ook is gedaan.

Hieronder zal de stelling van de regering worden onderbouwd op basis van de Rijkswet financieel toezicht en de Landsverordening begroting 2015. Tot slot kondigt de regering maatregelen aan voor de toekomst ten aanzien van de inwerkingtredingsbepaling.

Rijkswet financieel toezicht

Het is aan de regering om te oordelen of het advies van het College een wijziging van de begroting noodzakelijk maakt. Deze bevoegdheid is verankerd in artikel 13, derde lid, Rijkswet financieel toezicht.

¹ AB 2014, No. 48; Laatstelijk gewijzigd bij AB 2014, no. 56.

"Het College zendt gelijk met het advies, bedoeld in het tweede lid, een afschrift daarvan aan het desbetreffende bestuur (lees de regering, artikel 1 Rijkswet financieel toezicht), waarna dat bestuur zonodig beslist of de uitvoering van de begroting of een deel daarvan wordt opgeschort. Het college bericht de betrokken Staten dat het advies is verzonden."

Een directe opdracht tot wijziging van de begroting vanuit het College is niet gegeven, aangezien deze bevoegdheid ligt bij de regering van Sint Maarten op grond van artikel 13, derde lid, Rijkswet financieel toezicht. De regering heeft ervoor gekozen om de uitvoering van de begroting 2015 doorgang te laten vinden.

De concrete aanwijzing van de Rijksministerraad ten aanzien van de Landsverordening begroting 2015 heeft geen bindende opdracht gegeven om de werking van de Landsverordening begroting 2015 uit te stellen, enkel te wijzigen.

De regering komt tot de conclusie dat op grond van de Rijkswet financieel toezicht de Landsverordening begroting 2015 in werking is getreden.

Landsverordening begroting 2015

De inwerkingtreding van de Landsverordening begroting 2015 is geregeld in artikel 5. De inwerkingtreding is afhankelijk gemaakt van het ontbreken van een constitutionele toets, uitgelokt door de Ombudsman en de inwerkingtreding is afhankelijk gemaakt van de handelingen, de discretionaire bevoegdheid, van de regering, na het ontvangen van een advies van het College.

De discretionaire bevoegdheid van de regering zit in de zinsnede 'noodzakelijk zijn':

Artikel 5, derde lid, Landsverordening begroting 2015:

"Indien het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten, genoemd in artikel 2, eerste lid, van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten een advies uitbrengt als bedoeld in artikel 12, tweede lid, van die Rijkswet en vanwege dat advies wijzigingen in deze landsverordening noodzakelijk zijn, treedt deze landsverordening, in afwijking van het eerste lid, in werking op de datum waarop de landsverordening tot wijziging van deze landsverordening in werking kan treden, en werkt terug tot en met 1 januari 2015."

Het College kan op grond van artikel 12, tweede lid, Rijkswet financieel toezicht een advies uitbrengen over een begroting aan de regering. Het advies bevat de gemotiveerde bevindingen met betrekking tot de uitgevoerde beoordeling, bedoeld in artikel 15 Rijkswet financieel toezicht, en zo nodig aanbevelingen met betrekking tot de wijze waarop de desbetreffende vastgestelde begroting dan wel vastgestelde verordening tot wijziging van de begroting in overeenstemming met de normen, genoemd in artikel 15 Rijkswet financieel toezicht, kan worden gebracht.

Het College heeft ten aanzien van de begroting 2015 geen oordeel gegeven over de inwerkingtreding van de Landsverordening begroting

2015, maar enkel advies gegeven over de inhoud van de begroting 2015 en de mogelijke wijzigingen.

Uit de adviezen van het College en de aanwijzing van de Rijksministerraad blijkt dat de landsverordening begroting 2015 zoals gepubliceerd als de inwerking getreden begroting wordt gezien door het College en de Rijksministerraad.

De regering heeft geen wijziging van de Landsverordening begroting 2015 aangeboden aan de Staten, omdat de regering de wijziging niet (meer) noodzakelijk achtte. Met het College is tevens tot een akkoord gekomen om het advies van het College te verwerken in de begroting 2016, gezien het late stadium in het jaar waarop de wijziging nog moest worden opgesteld (december 2015) en de beperkte beschikbare capaciteit om een wijziging op korte termijn door te voeren. De Rijksministerraad is op de hoogte gesteld van de overeengekomen oplossing.

Conclusie

Met het oordeel van de regering over het niet noodzakelijk zijn van een wijziging van de Landsverordening begroting 2015 is de Landsverordening begroting 2015 in werking getreden.

Toekomstige landsverordeningen

Ter voorkoming van onduidelijkheden zal de inwerkingtredingsbepaling van de toekomstige landsverordening begrotingen worden opgesteld conform de taken, rollen en bevoegdheden voor alle bij de begroting betrokken partijen, zoals neergelegd in Staatsregeling en de Rijkswet financieel toezicht.

De regering zal tevens explicieter aan de Staten en andere stakeholders melden op welke wijze de regering gebruik maakt van haar bevoegdheden, zoals genoemd in artikel 13, derde lid, Rijkswet financieel toezicht.

Rapport SOAB jaarrekening 2015

De SOAB heeft een afkeurende controleverklaring gegeven over de jaarrekening 2015. De belangrijkste reden hiervoor is dat diverse posten in de jaarrekening niet op de juiste of niet op volledige wijze zijn verantwoord. Verder is er sprake van diverse materiële prestatieafwijkingen.

De schuin gedrukte teksten verwijzen naar de kopjes in het SOAB-rapport. Daaronder staat de reactie van de regering.

Staten bij de jaarrekening (p. 4)

De SOAB constateert dat enkele staten bij de jaarrekening niet volledig of niet juist zijn ingevuld. Dit komt omdat de afdeling Comptabiliteit niet tijdig de informatie heeft ontvangen van de daartoe verantwoordelijke afdelingen ten behoeve van het opstellen van de jaarrekening. Reactie regering: Het Ministerie van Financiën werkt met een jaarkalender, waarin de planning is opgenomen van zijn werkzaamheden. Door het volgen van een jaarplanning zouden de

verschillende wettelijke termijnen voor producten en ook de kwaliteit ervan worden verhoogd.

5.1 Materiële activa (p. 5)

Ten aanzien van de materiële activa heeft de SOAB geen voldoende controlewerkzaamheden kunnen uitvoeren. Wel heeft de SOAB een nadere controle op de verantwoorde investeringen in 2015 uitgevoerd en heeft daarbij verschillende afwijkingen geconstateerd.

Reactie regering: Het vaststellen van de materiële vaste activa en het samenstellen van een toereikende sub administratie wordt stapsgewijs aangepakt in het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017, deelproject 8.

5.2.1 Onzekerheid omtrent waarderingen van diverse deelnemingen (p. 6)

Onder de financiële activa zijn ook de deelnemingen van het Land opgenomen. Over deze deelnemingen is onzekerheid omdat maar van enkele deelnemingen tijdig de jaarrekeningen zijn ontvangen. Van de andere deelnemingen is geen jaarrekening of maar een concept jaarrekening ontvangen. De SOAB kan daarom geen controle doen ten aanzien van deze post.

Reactie regering: Een groot deel van de deelnemingen zijn wettelijk verplicht op basis van de Landsverordening regelende de verplichting tot publicatie van de boekhoudkundige gegevens van bedrijven van openbaar nut, de jaarrekening van het afgelopen boekjaar voor 31 augustus te doen toekomen aan de aandeelhouders vertegenwoordiger (de minister). Dit maakt het ondoenlijk om de jaarrekeningen van deelnemingen correct te verwerken in de jaarrekeningen van het Land voor 1 september, zoals voorgeschreven is in de Comptabiliteitslandsverordening.

In het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017, deelproject 12, wordt voorgesteld om beide problemen op te lossen door het opstellen van beleid richting de deelnemingen en het aanpassen van de betreffende regelgeving.

Met het voorgenomen voorstel tot wijziging van de Landsverordening regelende de verplichting tot publicatie van de boekhoudkundige gegevens van bedrijven van openbaar nut, wordt namelijk de aanleverdatum van een jaarrekening voor een bedrijf of entiteit waar het Land deelnemer in is, naar voren gehaald. Tevens wordt in het voorstel tot wijziging van de regelgeving een sanctie opgenomen voor het te laat aanleveren van de jaarrekening.

Studieleningen (p. 7)

De SOAB heeft geen onderbouwing of specificatie van de uitstaande studieleningen ontvangen. Verder constateert de SOAB dat tussen 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2013 studieleningen zijn verstrekt aan de hand van contracten door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd- en Sportzaken. Op basis van artikel 46 Comptabiliteitslandsverordening is echter alleen de Minister van

Financiën bevoegd tot het verstrekken van dergelijke leningen.

Reactie regering: Het beleid voor studiebeurzen, subsidies en overdrachten wordt stapsgewijs aangepakt in het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017 deelprojecten 2 en 7.

Debiteuren (p. 8)

De SOAB heeft het bestaan, de volledigheid, de waardering en toerekening van de post debiteuren alsmede de daarmee gerelateerde debiteurenvoorziening, niet kunnen vaststellen omdat de onderliggende sub-administratie niet aanwezig is.

Reactie regering: Door enerzijds meer doelmatig te werken en anderzijds personele uitbreiding is het mogelijk om een inhaalslag te maken in het opschonen van de debiteuren en overige vorderingen. De eerste resultaten van dit deelproject 5 zullen in de jaarrekening van 2016 worden verwerkt.

5.4 Liquide middelen (p. 9)

De SOAB constateert dat er diverse onzekerheden zijn ten aanzien van de liquide middelen.

Reactie regering: Jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening worden alle banken verzocht een standaardbankverklaring toe te sturen. De standaardbankverklaring geeft een bevestiging van het saldo per bankrekening, een overzicht met alle tekenbevoegden, toegekende faciliteiten, kredietbrieven, garanties, middelen en gedeponeerde effecten en termijncontracten en overige derivaten. De standaardbankverklaring wordt vaak niet of niet volledig of te laat ontvangen. Dit belemmert het proces bij het vaststellen van de omvang van de liquide middelen.

Om meer accuraat en actueel inzicht in de liquide middelen van de overheid te krijgen, zullen er processen beschreven worden met betrekking tot het openen, sluiten en beheren van bankrekeningen van de overheid. Dit geldt ook voor de immateriële bankrekeningen en het beheer van de kasmiddelen.

De dienst Comptabiliteit en de afdeling Financiën van het Ministerie van Financiën zullen daardoor te allen tijde inzicht hebben in alle rekeningen en kasmiddelen. Met de banken zal tot sluitende afspraken worden gekomen over het tijdig aanleveren van de standaardbankverklaring.

5.8 Crediteuren (p. 10)

De SOAB heeft het bestaan, de volledigheid, de waardering en toerekening van de post crediteuren alsmede de daarmee gerelateerde crediteurenvoorziening, niet kunnen vaststellen omdat de onderliggende sub administratie niet aanwezig is.

Reactie regering: De crediteuren en overige kortlopende schulden worden tegelijk aangepakt met de vorderingen. Extra personeel en een doelmatige aanpak zal voor de jaarrekening van 2016 verbetering

brengen.

6.1.5 Overige Baten (p.17)

De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten heeft in 2016 een dividend uitkering van gedaan die betrekking heeft op 2015 en 2014.

Reactie regering: Deze uitkering is niet verwerkt in de jaarrekening 2015, maar zal worden opgenomen in de jaarrekening 2016.

6.2.1 Personeelslasten (p. 18)

De SOAB constateert dat het proces omtrent de personeelslasten niet voldoende wordt beheerst door het Land. Mutaties in de salarisadministratie kunnen worden gemaakt zonder dat er afdoende zichtbare controle is op de doorgevoerde mutaties. Verder is er geen zichtbare controle op de werkelijke aanwezigheid en bestaan van de verantwoorde personeelsleden zoals verantwoord in de salarisadministratie.

Reactie regering: Beide punten worden met het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017, deelproject 1 aangepakt. In dit deelproject wordt een eerder project van de afdeling Personeel en Organisatie voortgezet.

Overige goederen en diensten (p. 19)

Door het ontbreken van onderliggende documentatie heeft de SOAB niet voor het volledige opgevoerde bedrag kunnen nagaan of de kosten rechtmatig en verantwoord zijn geweest.

Reactie regering: Het Ministerie van Financiën zal door middel van het procure-to-pay-beleid het inkoop- en betalingsproces standaardiseren en stroomlijnen binnen de overheid. Dat wil zeggen dat het proces van aankoop met documenten wordt onderbouwd van de wens om iets aan te kopen tot de betaling ervan. Aankopen zullen daarmee binnen het budget blijven en worden geautoriseerd door de daartoe bevoegde persoon.

Het procure to pay process wordt eerst (geautomatiseerd) ingevoerd bij de Ministeries van Algemene Zaken, Financiën en Justitie en daarna bij de overige ministeries.

Subsidies (p. 19)

Ten aanzien van de verantwoorde subsidiekosten aan het schoolbestuur heeft de SOAB geen toereikende documentatie verkregen ter bepaling in hoeverre deze kosten accuraat zijn verantwoord, rechtmatig zijn geweest en zich daadwerkelijk hebben voorgedaan. Slechts van één van de zeven overige subsidies is er toereikende onderliggende documentatie, waaruit de rechtmatigheid van de subsidiebesteding blijkt.

Reactie regering: Subsidies worden aangepakt in het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017, deelproject 2.

Posten (gedeeltelijk) opgelost door overeenkomsten met het A/gemeen Pensioenfonds Sint Maarten en SZV

Zoals onder ad a. Resultaten is aangegeven, is ten aanzien van diverse schuldposities van het Land ten opzichte van het Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten en SZV tot afspraken gekomen in verband met het nieuwe bestuursgebouw.

Reactie regering: De opmerkingen van de SOAB ten aanzien van de schuld aan APS, Schuld aan SZV en Onzekerheid omtrent verantwoorde kosten voor Pro Pauperis kaarten zijn met de overeenkomsten voor het grootste gedeelte beantwoord. Wel blijft staan dat naast het vaststellen van de bestaande schuldpositie, maatregelen genomen moeten worden die zullen voorkomen dat de schuldpositie van het Land weer oploopt of onduidelijk is bij beide instanties.

In het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017, deelproject 4, wordt ernaar gestreefd, in samenwerking met de SZV, om een structurele oplossing te vinden voor het correct opnemen in de jaarrekening van de kosten van de ziektekosten voor overheidsambtenaren en Pro Pauperis kaart houders.

In de intentieverklaring tussen het Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten en het Land wordt ook een afstemmingsovereenkomst met betrekking tot het afwikkelen van de schuld in drie termijnen voorgesteld.

Rapport Algemene Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer heeft besloten geen gebruik te maken van diens mogelijkheid om bezwaar uit te spreken tegen de jaarrekening 2015 op grond van artikelen 28 en 29 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer. Derhalve kan de regering thans décharge vragen aan de Staten over het gevoerde financiële beleid en beheer in 2015.

De Algemene Rekenkamer stelt dat begroting 2015 niet in werking is getreden door het advies van het College en de instructie van de Rijksministerraad. Zoals uitgelegd onder "vaststelling begroting 2015" is de begroting 2015 wel in werking getreden.

De Algemene Rekenkamer merkt op dat weliswaar het plan van aanpak is opgesteld, maar dat over de voortgang van de uitvoering ervan niets aan de Algemene Rekenkamer bekend is gemaakt.

De Algemene Rekenkamer merkt tevens op dat het erop lijkt dat de regering en de Staten geen verantwoordelijkheid nemen met betrekking tot hun rol in het financiële beheer van het Land.

Eén van de voorbeelden hiervan is het niet tijdig indienen van ontwerp van Landsverordeningen tot vaststelling van de jaarrekening. De regering wil hierbij opmerken dat décharge is verleend voor de jaarrekening 2011 en 2012 bij landsverordening. De ontwerp landverordeningen voor de jaarrekeningen 2013 en 2014 zijn

bovendien in een vergevorderde ambtelijke fase van voorbereiding.

De regering is zich van bewust dat deze Landsverordeningen eerder opgesteld hadden moeten worden, maar dat zeker gezien de startpositie zoals beschreven in de inleiding, er toch voortgang is geboekt.

De regering deelt het standpunt van de Algemene Rekenkamer dat een (verdere) verbetering in het financieel beheer van het Land noodzakelijk is. De regering heeft daartoe ook een beleidsbegroting voor 2017 opgesteld waardoor de verantwoording ten aanzien van de begroting meer inzicht zal geven in de rechtmatigheid en doelmatigheid van de bestedingen in dat jaar. De resultaten van het plan van aanpak zullen terug te zien zijn in de jaarrekening 2019 (of zoveel eerder).

Artikelsgewijs deel

Artikel 1

Met dit artikel wordt de jaarrekening 2015, welke als bijlage bij het ontwerp van landsverordening is gevoegd, vastgesteld.

Artikelen 2, 3 en 4

Deze artikelen behoeven geen toelichting.

De Minister van Financiën

Dg Minister van Algemene Zaken